

تاریخچه گروه و رشته روانشناسی در دانشگاه خوارزمی

تهیه کننده: گروه روانشناسی دانشگاه خوارزمی

معرفی دانشگاه خوارزمی

تاریخچه عمومی دانشگاه خوارزمی

یک قرن پیش در ایران، سال تحصیلی ۱۲۹۷-۱۲۹۸ با رخداد مهمی رقم خورد. این واقعه تازه، تأسیس دارالمعلمین مرکزی بود. خانه‌ای برای تربیت معلم در ایران؛ خانه‌ای که خلاف آمدِ عادتِ جامعه ایرانی به ناپایداری و به‌طرزی دورازانتظار، سرپا ماند و تناور شد. پیشروترین خاطرات آموزش‌های پساتوسطه در ایران بر پیشانی دارالمعلمین نقش بسته است. دارالمعلمین مرکزی در سال ۱۳۰۷ به دارالمعلمین عالی و در سال ۱۳۱۲ به دانشسرای عالی ارتقا یافت؛ سپس طی سال ۱۳۱۳؛ یعنی در دوره تأسیس دانشگاه تهران؛ ضمن اینکه خود هسته اولیه دانشگاه را فراهم می‌آورد، جزئی از دو دانشکده آن نیز به حساب می‌آمد. بخش ادبیات و علوم انسانی‌اش جزء دانشکده ادبیات و بخش علوم پایه‌اش نیز جزء دانشکده علوم دانشگاه تهران شد. در سال ۱۳۳۴ دانشسرای عالی باوجود پیوند با دانشگاه تهران، همچنان با عنوان سابق خود، کار تربیت دبیر در دو حوزه اولیه‌اش؛ یعنی "بخش ادبیات و علوم انسانی" و "بخش علوم پایه" را رأساً برعهده داشت. دانشسرای عالی فلسفه اصیل تربیت معلم و هویت آکادمیک خود را در این فرازونشیب‌ها حفظ کرد و چند سال بعد (۱۳۵۳) به دانشگاه تربیت معلم تبدیل شد و در شمار چندین دانشگاه کشور در آن زمان قرار گرفت؛ در سال ۱۳۹۰ مأموریت‌های آموزشی و پژوهشی دیگری نیز فراتر از تربیت معلم برعهده این دانشگاه گذاشته شد و به یادبود یکی از دانشمندان بزرگ دوره زرین تمدن ما «دانشگاه خوارزمی» نامیده شد؛ اما هنوز تبار اصلی این نهاد علمی باسابقه، با همان، فلسفه نخستین اوست که ارج و قرب می‌یابد: دانشسرای عالی و تربیت معلم؛ که در حافظه تاریخی فرهنگ ایرانی ما ثبت است.

تاریخچه گروه روانشناسی

بر اساس اطلاعات موجود در سال ۱۳۵۳ دانشسرای عالی به دانشگاه تربیت معلم تغییر نام دادم در این سال گروه روانشناسی در دانشگاه تربیت معلم تشکیل شد. قبل از آن در دانشسرای عالی گروه علوم تربیتی وجود داشت که بر اساس قانون، ریاست محترم دانشسرای عالی معاون وزیر آموزش و پرورش وقت بود. در این سال افرادی همچون دکتر محمد پارسا، دکتر ابراهیم هاشمی صراف و آقای دکتر ولی الله فرزاد در گروه روانشناسی حضور داشتند. همچنین سال ۱۳۵۳ شعبه‌های دیگری از دانشگاه تربیت معلم در کردستان، سیستان و بلوچستان، اراک و یزد تشکیل شد که در همگی آنان رشته روانشناسی دایر بود.

تاریخچه گروه روانشناسی در دانشگاه خوارزمی

گروه روانشناسی در سال ۱۳۴۷ در دانشسرای عالی (دانشگاه خوارزمی)، تشکیل شد، در همین سال ۱۰ گروه آموزشی دیگر و ۴ موسسه تحقیقاتی نیز در دانشگاه مشغول به فعالیت بودند. دانشسرای عالی در سال ۱۳۵۳ به دانشگاه تربیت معلم تغییر نام داد. در همین سال ۱۳۵۳ شعبه های دیگری از دانشگاه تربیت معلم در کاشان، سیستان و بلوچستان، اراک و یزد تشکیل شد که در همگی آنان رشته روانشناسی دایر بود. اعضای هیات علمی گروه روانشناسی از ابتدا تاکنون در سه دوره دانشسرای عالی، تربیت معلم و خوارزمی به صورت زیر می باشد:

اعضای هیات علمی و دست اندرکاران گروه روانشناسی در **دانشسرای عالی (سال های ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۳):**

۱. دکتر ابراهیم هاشمی: دانشیار و مدیر گروه

۲. ایرج ایمن: استاد تمام

۳. پروین خلعت بری: استاد تمام

۴. ابراهیم امانت: استادیار

۵. محمد پارسا: استادیار

۶. زرین تاج بهبانی: کارشناس (مامور مطالعه در کانادا)

۷. مهین سروری: کارشناس (مامور مطالعه در کانادا)

اعضای هیات علمی و دست اندرکاران گروه روانشناسی در **دانشگاه تربیت معلم (سال های ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۰):**

۱. دکتر محمد نقی فراهانی

۲. دکتر علیرضا مرادی

۳. دکتر پروین کدیور

۴. دکتر مهرناز شهرآرای

۵. دکتر ولی الله فرزاد

۶. دکتر مرتضی منطقی

۷. دکتر عزیزاله تاحیک اسماعیلی

۸. محمود شفیع زاده

۹- دکتر ربابه نوری

۱۰. دکتر شهرام محمدخانی

۱۱. دکتر محمد حاتمی

۱۲. دکتر جعفر حسینی

۱۳- دکتر محمد حسین عبداللهی

۱۴- دکتر فریدون یاریاری

نکته: بعد از تشکیل دو گروه دیگر روان شناسی بالینی و روانشناسی تربیتی در سال ۱۳۹۰ بعضی از اعضای گروه از گروه روانشناسی جدا و به گروه های جدید پیوسته و بعضی نیز بازنشسته گردیدند.

اعضای هیات علمی و دست اندرکاران گروه روانشناسی در دانشگاه خوارزمی (سال های ۱۳۹۰ تاکنون):

۱. دکتر محمد نقی فراهانی استاد تمام روانشناسی شخصیت fara@khu.ac.ir

۲. دکتر مرتضی منطقی استاد تمام روانشناسی تحولی

۳. دکتر محمد حسین عبداللهی دانشیار روانشناسی شناختی abdollahimh@khu.ac.ir

۴. دکتر فریدون یاریاری دانشیار روانشناسی کودکان استثنایی

۵. دکتر مهناز شاهقلیان دانشیار روانشناسی

۶. دکتر هادی هاشمی رزینی استادیار روانشناسی کودکان استثنایی

۷. دکتر ولی الله رضائی استادیار روانشناسی رشد و سلامت

ماهیت و اهداف رشته روانشناسی

رشته روانشناسی یکی از پرطرفدارترین رشته‌های جهان است. به دلیل ماهیت رشته روانشناسی که با روان و رفتار آدمی کار دارد، روز به روز بیشتر مورد توجه کشورهای مختلف قرار گرفته است. علم روانشناسی علمی است که به شناخت بعد معنوی و درون انسان می‌پردازد و حوزه مطالعات آن، رفتار انسان‌ها و علل و انگیزه‌های شکل‌گیری آن و فرآیندهای ذهنی انسان است. از آنجایی که انسان و ابعاد وجودی آن بسیار گسترده است، این علم نیز وسعت بسیاری دارد. از مهمترین اهداف علم روانشناسی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- روانشناسی، علمی برای توصیف کردن (روانشناسی رفتار را توصیف می‌کند)

۲- از اهداف روانشناسی توضیح دادن است (روانشناسی رفتار را توضیح می‌دهد)

۳- پیش‌بینی کردن از مهم‌ترین اهداف روانشناسی است (روانشناسی رفتار را پیش‌بینی می‌کند)

۴- تغییر یکی از اهداف علم روانشناسی است (روانشناسی رفتار را تغییر می‌دهد)

جایگاه رشته روانشناسی در سطح دانشگاه‌های کشور

در کنار رشته‌های حسابداری و حقوق، روانشناسی هم در بین پرطرفدارترین رشته‌های مورد تقاضا در بین مردم و دانشجویان است. این رشته در سال‌های اخیر در دانشگاه‌های مختلف کشور توسعه کمی و کیفی فراوانی پیدا کرده و گرایش‌های جدیدی هم در حال ظهور و پدیدار شدن است.

اولویت و چشم‌اندازهای رشته روانشناسی

رشته روانشناسی به دنبال ترکیبی از آموزش و پژوهش است. اولویت و چشم‌انداز گرایش‌های مختلف روانشناسی با هم متفاوت است ولی با این وجود تلفیقی از آموزش و پژوهش محور اصلی و اولویت اول این رشته است. رشته روانشناسی عمومی از معدود مزایای کاملاً مشخص برخوردار می‌باشد، روانشناسی شغلی با امنیت بالا بوده و تعداد افرادی که به روان‌شناس مراجعه می‌کنند در سال‌های اخیر به دلیل بحران‌های بوجود آمده، بسیار زیاد است.

ظرفیت های رشته روانشناسی در دانشگاه خوارزمی

دانشگاه خوارزمی در رشته روانشناسی یکی از قوی ترین دانشگاه های کشور است. در این دانشگاه و در گروه روانشناسی رشته روانشناسی در مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری دانشجویی پذیرد. در مقطع کارشناسی رشته روانشناسی، کارشناسی ارشد رشته روانشناسی عمومی دانشجویی پذیرد و در مقطع دکتری هم در رشته روانشناسی، روانشناسی شناختی دانشجویی پذیرش میگردد. در ضمن راه اندازی دوره های تحصیلات تکمیلی در رشته روانشناسی استثنایی از اهداف آتی گروه می باشد.